

1 Jan. 1919.

No. 1.

24e Jaargang.

DE STER

HALF-MAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN. OPGERICHT IN 1896

Want gelijk het lichaam zonder geest dood is, alzó is ook het geloof zonder
de werken dood.

Jacobus.

VERKORT VERSLAG VAN DE NEGEN-EN-TACHTIGSTE HALF-JAARLIJSCH E CONFERENTIE, gehouden op 4, 5 en 6 October 1918, te Salt Lake City.

De negen-en-tachtigste half-jaarlijksche Conferentie van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, werd aangevangen in de Tabernakel te Salt Lake City, Utah, op 4 October 1918 en door een zeer groot aantal belangstellenden bijgewoond.

President Anthon H. Lund en President Charles W. Penrose namen hunne gewone plaatsen in bij President Joseph F. Smith; President Heber J. Grant was op zijn plaats en al de andere leden van den Raad der Twaalven waren tegenwoordig, uitgenomen Ouderling Reed Smoot, die te Washington vertoefde en Ouderling George F. Richards, welke presideert over de Europeesche zending. Ouderling Hyrum G. Smith, presideerende patriarch der Kerk was eveneens aanwezig; al de leden van het presidentschap van den Eersten Raad der Zeventigers waren present, behalve Ouderling B. H. Roberts, die overzee was met het Amerikaansche leger en Ouderling Levi Edgar Young, wiens plichten aan de Universiteit van Utah hem verhinderde op de openingsdag tegenwoordig te zijn. President Bisschop Charles W. Nibley en zijn raadgevers, Bisschop David A. Smith en Bisschop John Wels waren eveneens aanwezig.

Precies om 10 uur verscheen President Joseph F. Smith, voor wien gevreesd werd, dat hij vanwege zijn gezondheidstoestand de conferentie niet zou kunnen bijwonen, op de trap achter het spreekgestoelte. De organist sloeg een machtig accoord aan op het geweldige instrument en de gansche ontzaggelijke vergadering stond als één man op in eerbiedige afwachting. President Smith's verwonderlijke verschijning bewees, dat het slechts door eene ongewone krachtsinspanning was, dat hij in staat was aanwezig te zijn, maar zijne blikken gaven een

vast besluit te kennen, om bij de opening van de conferentie tegenwoordig te zijn. Hij riep de ontzaglijke vergadering tot orde, zonder trilling in zijne stem, hoewel hij zichtbaar was aangedaan.

PRESIDENT JOSEPH F. SMITH

wees in zijn openingsrede op zijn minder goede gezondheidstoestand, welke reeds vijf maanden had voortgeduurd. Hij zeide, dat hij alleen daarom tegenwoordig was, omdat hij het als zijn plicht gevoelde zijn aandeel in deze conferentie te nemen. Voor meer dan 70 jaren was hij een werker in de zaak des Heeren geweest, zeide hij, en zijn geloof was gedurende al dien tijd sterker geworden. Gedurende zijne ziekte was hij niet alleen geweest. Geliefde verwanten, broeders en zusters waren met hem geweest en hij had zich mogen verheugen in de gemeenschap met den Geest des Heeren. Hij durfde niet langer te spreken, zeide hij; President Lund zou de leiding verder nemen, indien zijn toestand vereischte, dat hij zich verwijderde. President Smith zeide, dat hij eenige punten bereid had over de tegenwoordige werkzaamheden in de Kerk, doch hij wilde niet trachten ze voor te lezen, doch dat ze gepubliceerd zouden worden in *The Deseret News*. Hij sprak een innige zegen uit over Israel, en toen hij gezeten was, begon de organist „Wij danken U, Heer, voor Profeten,” te spelen, en zonder eenig verzoek daaromtrent, stond de gansche vergadering op en zong, eenstemmig met ongewone plechtigheid, dit indrukwekkend lied mede.

STATISTIEKEN.

Het rapport, waarnaar door President Smith verwezen werd, is als volgt:

„Tienden. — We zijn gezegend geweest met een overvloedigen oogst in al de ringen en wijken der Kerk. De Heere heeft het volk in ruime mate gezegend en het is verblijdend te constateeren dat onze tiendenregisters een vermeerdering aangeven voor de eerste negen maanden van dit jaar in betrekking tot hetzelfde tijdperk van 1917.

Werkzaamheden Priesterschap. — Als gevolg van het feit, dat zoovele van onze jonge mannen ten oorlog zijn geroepen, zijn de werkzaamheden van onze quorums in het priesterschap zeer aanmerkelijk afgenomen en dit in 't bijzonder wat de ouderlingen, priesters- en leeraarsquorums aangaat. In sommige wijken zijn bijna alle priesters en leeraars van dienstplichtigen ouderdom in den oorlog. De quorums zijn belangrijk verminderd en eene evenredige terugslag was merkbaar in de Zondagschool en in de Jongemannen-vereeningingen.

Zendingswerk. — Het uitbreiden van den dienstplichtigen ouderdom was eveneens van invloed op ons zendingswerk en wij zenden nu geen zendingen uit, welke binnen die ouderdom zijn.

Tarwe Zusters-Hulpverenigingen. — De Zusters-Hulpverenigingen werden uitgenoodigd om juist vóór den oogsttijd van dit jaar, al hun tarwe, welke zij voor jaren hadden opgeslagen, af te staan, ter ondersteuning van het gouvernement. Zij voldeden hieraan op loyale wijze en de gelden, hiervoor verkregen, vormen een solied fonds en zijn beleggen in de banken, totdat de tijd komt, dat er gelegenheid zal zijn om weer tarwe te koopen en te bewaren voor een anderen tijd van nood. De maatregelen, met betrekking tot deze zaak, door de leiders der Kerk jaren geleden genomen, zijn van groot nut gebleken en zullen worden voortgezet.

Tempelen. — De tempel te Hawaii nadert nu zijne voltooiing. Flinker vooruitgang is gemaakt met de Cardston-tempel. Het gebouw is nu ommuurd en de laatste hand wordt aan het werk gelegd."

PRESIDENT ANTHON H. LUND

zeide, dat hij met al de Heiligen, zich verheugde over het feit, dat President Smith tegenwoordig was en om zijne stem te kunnen hooren. Hij zeide dat hij de blijde tijding bracht dat Zion bloeit. Hij las een paar statistieken voor, waaruit bleek dat het bedrag aan tienden in de gepasseerde maanden van dit jaar grooter was dan in hetzelfde tijdvak van het vorig jaar. Eveneens was vooruitgang te constateeren in het aantal geboorten, verordineeringen in het priesterschap, tempelhuwelijken en het ondergaan van tempelverordeningen. President Lund noemde deze uitbreiding van het tempelwerk zeer verblijvend voor de leiders van de Kerk en hij spoorde de Heiligen aan om voort te gaan in „dit meest onbaatzuchtige van alle werken," want, zeide hij, het is geopenbaard geworden dat dit werk een van de meest belangrijke deelen is van het groote werk der laatste dagen. President Lund zeide, dat ook de opkomst in de Avondmaalsvergaderingen grooter was geworden en hij raadde aan daarin te volharden en de opkomst nog grooter te doen worden, want het bijwonen van deze samenkomsten was noodzakelijk voor elke getrouwe Heilige der Laatste Dagen. De opkomst in de priestervergaderingen was achteruitgegaan, doch dit was alleen te wijten aan het feit, dat zoovele leden die het priesterschap dragen, in dienst van hun land zijn.

Het zendingswerk is onder de omstandigheden, waaronder wij verkeerden, zoo goed mogelijk in stand gehouden, zeide President Lund. Hij sprak van het goede werk door de gidsen van het Tempelblok gedaan, en door de orgelbespelingen en de touristen-diensten in de Tabernakel. Ook sprak hij van het succes, hetwelk de jonge vrouwelijke zendelingen hadden in de verschillende zendingsvelden en hij beval hun werk den Heere aan en sprak Zijne zegeningen over hen uit.

PRESIDENT CHARLES W. PENROSE

wees eveneens op de vreugde, welke alle Heiligen der Laatste Dagen bezielde, om President Smith in hun midden te hebben; dit was een antwoord op de vurige gebeden. De spreker wees op de belangrijkheid van de algemeene conferentie-vergaderingen, opdat het volk mag ingelicht en geleerd worden wat de wil des Heeren is in betrekking tot Zijn volk. Het Evangelie is een boodschap voor de gansche wereld. Sprekende over godsdienstvrijheid zeide President Penrose, dat vrijheid van geweten en vrijheid van spreken niet zouden uitgelegd worden in den zin van buitensporigheid, noch door het woord des monds, noch door de pers. Vrijheid en recht beteekend gehoorzaam zijn aan de wet en overeenstemming met de beginselen van leven en zaligheid, zooals geleerd door het Evangelie van Jezus Christus. De wil des Heeren zal aan Zijn volk worden bekend gemaakt door middel van de door Hem zelf ingestelde kanalen, en Heiligen der Laatste Dagen moesten niet worden afgeleid door valsche voorlichting, valsche vermaningen of influisteringen. Sprekende over het huwelijk, zeide President Penrose, dat de openbaring over den eeuwigen duur van het huwelijks-verbond, één van de grootste bewijzen was voor den eeuwigen aard van het werk des Heeren. Het jonge volk zoude geleerd worden, dat te huwen in de tempel niet alleen een plicht is, maar ook een voorrecht en een noodzakelijkheid tot eeuwige vooruitgang en de hoogste zaligheid. De sleutel, zooals gevonden kan worden bij bestudeering van de openbaring, is slechts aan één man voor een tijd gegeven, en die man is de President der Kerk. Toen de wet van het land de uitoefening van het veelvoudig huwelijk verbood, gaf President Wilford Woodruff, de man die de sleutelen hield, een manifest uit, hetwelk ten doel had, het aangaan van meervoudige huwelijken te doen ophouden; en niemand in de gansche wereld heeft eenige macht of autoriteit om de ceremonie te voltrekken, als de sleutel daartoe wordt teruggehouden. President Penrose zeide, dat hij over deze dingen sprak omdat het raadzaam werd geacht, in zoverre als vermoed wordt, dat tenminste enkelen de toestand niet begrijpen, zelfs nu nog niet. Het is bekend geworden dat sommigen gezegd hebben, dat veelvoudig huwelijk ook nu goed is, als het maar verborgen gehouden kan worden voor den President der Kerk.

„Denk daar over,” zeide President Penrose, „het te verbergen voor den man, die de sleutel houdt!” President Penrose zeide, dat er van tijd tot tijd sommige wanbegrippen heerschen over het meervoudig huwelijk; en volgend op het manifest van President Wilford Woodruff, gaven President Lorenzo Snow en President Joseph F. Smith elk eene hernieuwde verklaring in het licht, in de veronderstelling dat daarmede de zaak uit was. Maar zelfs nu willen sommigen zeggen, „O, de

leiders der Kerk weten er alles van." Dit is onwaar, verklaarde President Penrose. „De Kerkleiders weten er niet van, en het is de plicht van hen, die beweren er van te weten, het onder hunne aandacht te brengen.”

Hij was vol vuur over deze zaak en hij zeide te kunnen zeggen tot gansch Israel en tot de geheele wereld, dat de President der Kerk en zijne ambtgenooten volkomen oprecht zijn in deze zaak; veelvoudig huwelijk wordt niet ondersteund, niet toegestaan in de Kerk, en overtreders, wanncer zij gevonden kunnen worden, zullen door de Kerk behandeld worden en overgegeven worden om volgens de wetten van het land gevonnist te worden. Hij zeide, dat het volk geen mannen moest vertrouwen, wien het te doen is om eigen lusten te bevredigen. Zij zijn in opstand tegen de Kerk en eveneens tegen de wetten van het land.

PRESIDENT JOSEPH F. SMITH.

Toen President Penrose zijn zitplaats hernam, stond President Joseph F. Smith op en zeide:

„Ik gevoel het als een gebiedenden plicht, welke op mij rust, zonder eenig voorbehoud, alle verklaringen, welke door President Penrose zijn gemaakt in betrekking tot het onderwerp, waarbij hij verwijlde, te onderschrijven en te bevestigen. Ik wensch te zeggen tot deze vergadering en tot de wereld, dat nimmer, in welken tijd ook, sinds mijn presidentschap in de Kerk van Jezus Christns van de Heiligen der Laatste Dagen, ik eenig man geautoriseerd heb om een meervoudig huwelijk te voltrekken, en nimmer, sinds mijn presidentschap van de Kerk, is een meervoudig huwelijk voltrokken met mijn bekrachtiging of mijn medeweten of met goedvinden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en daarom, zulke verbintenissen, welke op onwettige wijze en in strijd met de regelen der Kerk voltrokken zijn geworden, zijn nietig en ongeldig in de oogen van God en zijn geen huwelijken.

Vrijdag-namiddag.

President Anthon H. Lund, bij afwezigheid van President Joseph F. Smith, presideerde over de tweede samenkomst der conferentie, Vrijdagnamiddag.

PRESIDENT HEBER J. GRANT,

de eerste spreker, zeide, dat hij de algemeene conferentie-samenkomsten had bezocht als kind en als jongeman, en gedurende zes-en-dertig jaar woonde hij ze bij als een van de algemeene autoriteiten der Kerk. Hij gevoelde een verlangen om zijn dankbaarheid uit te

drukken voor het feit, dat President Smith in staat was geweest de openingssamenkomst bij te wonen en hoopte dat hij wederom bekwaam zou zijn om op zijn plaats te zijn bij het sluiten der conferentie. Hij zeide, dat hij, als president van den Raad der Twaalven, zijn algeheele goedkeuring kon hechten aan hetgeen in de morgen-vergadering gezegd was aangaande veelvoudig huwelijk. Menschen, die nu het meervoudig huwelijk verdedigen, zijn inderdaad opstandelingen en verraders. En, zeide hij, het is de plicht van diegenen, welke op een of andere wijze in een veelvoudig huwelijk betrokken worden, hen onmiddellijk aan de kaak te stellen, die er hen in betrokken.

„Zij mogen u vragen om niet bekend te maken wie het u mededeelde, maar ge behoeft uw vertrouwen niet te schenken aan een onbetrouwbaar persoon.”

President Grant verwees naar zijn getuigenis en wetenschap van het Evangelie. Toen hij pas als Apostel was gekozen, vreesde hij dat zijn getuigenis niet voldoende sterk was. Hij had nimmer den Zaligmaker persoonlijk gezien en hij dacht niet in staat te kunnen zijn om te getuigen dat de Heere leefde. Hij verhaalde verder hoe hij eene getuigenis verkreeg. Hij reisde op zekere gelegenheid, spoedig nadat hij tot Apostel was verordineert, met wijlen Ouderling Lot Smith. Zij waren nabij de plaats waar wijlen Ouderling George A. Smith Jr. was gedood door de Indianen. Hij vroeg Ouderling Lot Smith hem alleen te laten, en toen hij in gemeenschap was met den Geest van God, verkreeg hij zijn absolute getuigenis. Het was alsof God persoonlijk tot hem gesproken had en hij scheen in vizioen te zien, dat het de wil van God was, dat hij gekozen was als een vertegenwoordiger van Jezus Christus in deze laatste bedeeing. Toen en daar verkreeg hij die wetenschap en voor vijf-en-dertig jaren daaropvolgend heeft hij geweten en nimmer getwijfeld.

OUERLING RUDGER CLAWSON

drukte eveneens zijn blijdschap er over uit, dat President Smith 's morgens tegenwoordig was en gaf getuigenis aangaande de waarheid van het werk der laatste dagen. Hij sprak van de genade van God ten gunste van diegenen, die Zijn geboden onderhouden en hij spoorde de Heiligen der Laatste Dagen aan hunne levens zoodanig te regelen, dat zij aanspraak zouden kunnen maken op de genade van een rechtvaardig God. Hij haalde schriftuurplaatsen aan over God's handelingen met Zijn volk, welke bewezen dat God van Zijn volk verlangde om Zijne geboden te gehoorzamen en zich te bekeeren van hunne verkeerdheden.

OUERLING JONATHAN G. KIMBALL

zeide dat sommigen er niet afkeerig van zijn aanmerking te maken op de leiders der Kerk, zoowel de algemeene als de locale. Zij schijnen

te denken dat dit hun recht is en sommigen van hen doen er hun voordeel mee. Hij heeft zich dikwijls afgevraagd, wanneer een mensch de geest van God bezit. Hij was gewoon te denken dat hij de Geest des Heeren bezat, toen hij een ouderling was in de Zuidelijke Staten, wanneer hij zich opwond terwijl hij sprak, of wanneer zijn gelaat rood werd en zijn aderen in zijn hals opzwellen als zijn welsprekendheid toenam; maar, zeide hij, sinds dien heb ik geleerd dat de geest des Heeren nederigheid, eenvoud en zachtmoedigheid opwekt. Het maakt geen verschil of dit den Heiligen bevalt of niet, of dat de spreker naar hun zin is, wanneer het woord des Heeren is gesproken door een dienstknecht van God, dan is het van kracht.

ELDER RULON S. WELLS

zeide, dat overal de teekenen gezien worden van den komst van den Zoon des Menschen: De uitstorting van de oordeelen Gods over de natiën der wereld en de vervulling van de profetie dat het Evangelie zal gebracht worden tot alle volkeren. Dit werk, zeide Ouderling Wells, rust in hoofdzaak op de zeventigers. De zeventigers tehuis, wanneer zij de plichten van hunne quorums vervullen, ondergaan eene leerschool, waarin zij zich voorbereiden voor de zendingen, waartoe zij geroepen kunnen worden.

Sommigen hebben gezegd, „allereerst geef ik gehoor aan mijn quorum,” maar zij zijn onderworpen aan elke aanspraak, die door den President der Kerk op hen gemaakt wordt. In iedere ring is een president en hij is daar om de President der Kerk te vertegenwoordigen binnen de grenzen van zijn ring. Het is zijn voorrecht om op te roepen en het is de plicht van elk lid, hetzij hij hoogepriester, zeventiger, ouderling, priester, leeraar of diaken is, die oproep te beantwoorden. In iedere wijk is een bisschop en, binnen zijn gebied, moet acht gegeven worden op zijn oproep.

OUDERLING CHARLES A. CALLIS,

president van de zending in de Zuidelijke Staten, verwees naar de omstandigheden, welke zich in vele gevallen voordoen, wanneer jonge ouderlingen van hunne zendingen tehuis terugkeeren en maar juist lang genoeg kunnen blijven om de uniform aan te trekken en hunne moeders vaarwel te zeggen, als zij hun verlaten om te gaan strijden voor de zaak van hun land.

„Wanneer gij in dienst zijt van uwe medemenschen, zijt gij inderdaad in den dienst van uw God,” zeide Ouderling Callis, „en uit de opofferingen, door deze moeders gemaakt, alsmede door de zonen en echtgenooten welke ten strijde trekken, zal een Nieuw Jeruzalem van vrede verrijzen; de verspreiding van het Evangelie zal het resultaat zijn en alle oogmerken des Heeren zullen vervuld worden.

(Wordt vervolgd.)

HET GESCHENK.

Een Kerstvertelling door J. ARTHUR HORNE.

Jean en Marie Prouvaire leefden met hunne ouders in eene stille, vreedzame vallei, ver van het gewoel der drukké samenleving. Toen de stroom van landverhuizers zich westwaarts spoedde, scheidde zich slechts enkelen van dien vloed af, die de vallei betraden, gelijk graan, dat bij het zaaien aan den weg valt. Vele jaren achtereen hadden de bewoners een eenvoudig, geestelijk leven geleid, dat nimmer verstoord werd door het gefluit van spoortrein of fabriek. Op den Sabbatdag vergaderden zij in hun kerkgebouw, een prachtig bruinsteen gebouw, met hooge gewelfde ramen en gelegen in het midden van de vallei. Er waren geen rijken noch armen onder hen, want diegenen welke met een rijken oogst gezegend waren, gaven overvloedig voor diegenen, welke minder hadden. In de gan'sche geschiedenis van de vallei was het nimmer voorgekomen dat een vreemdeling ooit ledig was heengezonden van eenig man's deur.

In den zomer toen Jean en Marie's ouders gehuwd waren, doolde een ouden man met wit haar en dito baard in de vallei rond, wiens langzame tred en bleek gelaat verrieden, dat eene ernstige en gevaarlijke ziekte zijn lichaam ondermijnde. Hij was tot het huis van de jong-gehuwden gekomen, zoekende naar eene plaats, waar hij het moede hoofd kon neerleggen. Liefderijk had de jonge vrouw hem in haar huis opgenomen en gedurende vele dagen en nachten van ijlende koorts had zij hem zorgvuldig verpleegd. De tegenwoordigheid van den zieken vreemdeling in het huis van de Prouvaires werd al spoedig bekend in de vallei en de goede menschen kwamen van alle kanten, brachten lekkernijën voor de patient en boden aan om behulpzaam te zijn bij zijn verzorging. Als dag na dag voorbijging en de koorts onverminderd aanhield, werd de kracht van de jonge verpleegster op een zwaren proef gesteld, maar niettegenstaande dit verloor zij toch nimmer haar geloof dat zij ten slotte toch de overwinning zouden behalen. Toen de koorts verminderde en de oude man bemerkte hoe lang hij ziek was geweest en hoe teeder zijn hospita hem verpleegd had, vloede zijn hart over van dankbaarheid.

„Hoe zal ik u ooit kunnen vergelden,” zeide hij, „voor alles wat gij voor mij gedaan hebt?”

„Gij zijt mij niets schuldig,” antwoordde de jonge vrouw, „want Vader daarboven gaf mij kracht om voor iemand nuttig te zijn en waarom dan niet voor u?”

* * *

Toen hij zoo ver hersteld was dat hij kon loopen, vergezelde hij de Prouvaires naar de kerk. Eene goede, oude gewoonte was door de valleibewoners jarenlang onderhouden. Wanneer zij op den Sabbatdag

te zamen kwamen, bracht elkeen met zich mede wat hij te geven had voor de armen en zij lagen hunne offeranden op een altaar, dat juist in 't midden stond voor den preekstoel. De oude man was zeer getroffen door deze eenvoudige gewoonte. Toen de predikatie geëindigd was, stond de oude man op en wendde zich tot de vergaderden en sprak: „Ik was een vreemdeling en gij hebt mij geherbergd, ik ben krank geweest en gij hebt mij bezocht. Ik wenschte dat ik u kon vergelden voor uwe goedheid des harten, doch helaas, ben ik een arm man. Ik ben echter een klokkenist van beroep en kon, indien gij het mij toestond, een klokkenspel voor u aanbrengen in den toren van deze kerk.”

Het volk was zeer ingenomen met dit voorstel en gaven zoodanig voor het beoogde doel, dat toen de koper tot de vallei terugkeerde, hij eene groote lading klokken met zich terugbracht.

Na de aankomst hiervan, zette de oude man zich aan het werk. Hij bleef in de woning van de Prouvaires en werkte in de kamer, waar nu de kleine bedjes staan van Jean en Marie. Dag aan dag werkte hij met pijnlijke zorgvuldigheid, de veeren en balansen beproevende. Hij regelde de raderen en de bouten, en sloeg zachtjes dan deze en dan gene bel aan. Hij leende een viool van een der bureu en speelde 's avonds' schoone melodiën, welke in den schoonen zomeravond klonken als hemelsche accoorden.

De zomer maakte plaats voor de herfst en toen de winter kwam was de oude man nog steeds aan zijn arbeid. Het scheen wel of hij probeerde zijne viool-melodiën op de klokken over te brengen — en dit was ook werkelijk zoo.

* * *

Eindelijk was het werk gereed en werden de klokken en toestellen naar de kerk vervoerd en daar in den toren aangebracht. 't Was nog slechts enkele dagen voor Kerstmis en de prediker bepaalde, dat op dit feest het carillon voor de eerste maal bespeeld zou worden.

En wie van de valleibewoners kan ooit die heerlijke Kerstmismorgen vergeten, toen voor de eerste maal de klanken der klokken voortrolden over de besneeuwde velden en boerderijen van de omstreken! Zulke wondervolle melodieën waren in het gansche land nimmer tevoren gehoord. Op verren afstand verspreidden zich de toonen door de heldere, konde lucht en drongen door tot vele van de verafgelegen boerderijen. Het was voor het goede volk alsof de engelen wederom zongen voor de herders in de velden van Judea; en niet alleen op dezen dag, maar op iederen Zondag dat het klokkenspel werd gehoord.

De roem van deze klokken verspreidde zich wijd en zijd, en van heinde en ver kwamen de menchen om hen te hooren. Sommigen

van hen waren componisten, welke trachtten om de melodieën op muziek over te zetten; anderen waren toonkunstenaars, wier zielen trilden bij de wondervolle harmonie der klanken; terwijl vele anderen menschen van weelde waren, die in de vreedzame vallei een plaats vonden, waar zij zich konden afzonderen van het gewoel en de bekommernissen der buitenwereld.

En zoo ontstond er eene gelegenheid voor het houden van hotels en het verhuuren van kamers. Winkels verrezen, straten werden aangelegd en eene dorpsregeering ingesteld. Woonhuizen verrezen als bij tooverslag en het duurde niet lang of de omgeving der kerk had de aanblik en de kenmerken van eene stad aangenomen.

* * *

Door de komst van zoovele vreendingen was de kerk, welke vroeger te groot had toegeschenen, nu te klein om al de menschen te bevatten. Op de Zondagen was zij geheel en al gevuld. De eenvoudige landbewoners werden in de hoeken der kerk gedrongen of konden buiten blijven staan. Een poging werd gedaan om den prediker te vervangen door iemand, welke meer in de smaak viel van de moderne dorpsbewoners, doch de kerk was het eigendom van de landelijke bevolking en zij weigerden absoluut eene verandering toe te staan. Het gevoel van liefde en broederschap, dat vroeger de samenkomsten der gemeente gekenmerkt had, was allengs verdwenen en had plaats gemaakt voor koude beleefdheidsvormen. De jarenlang in eere gehouden gewoonte om de gaven voor de armen op het altaar te leggen was, nadat de oude bewoners waren heengegaan, bijna geheel opgegeven. Waar vroeger de goede herder moeite had om plaats te vinden voor de dingen, welke op het altaar gelegd werden, kostte het hem nu moeite om voldoende middelen te verkrijgen om te kunnen voorzien in de allernoodzakelijkste behoeften van weduwen en weezen. Armoede vertoonde haar vreeselijk gelaat aan alle zijden en waarde rond door de straten van het dorp.

Op zekeren Zondagmorgen, toen het uur aanbrak voor het luiden der klokken, en geen klank vernomen werd van het uurwerk in den toren, was het volk ten zeerste verwonderd. Hoe hij ook probeerde, de klokkenluider kon er geen klank uit krijgen. Eerst werd de zaak niet als zoo ernstig beschouwd en men zond om een klokkenmaker om het euvel te herstellen. Doch toen ook deze de klokken niet aan den gang kon krijgen, werd naar de verder afgelegene steden gezonden voor bekwame werklieden en ervaren klokkenisten, maar ook zij faalden. Nu echter werd de zaak ernstiger en vooral voor de neringdoenden en de hotelhouders, want zij voorzagen, dat, als de klokken niet weder zouden luiden, de vreendingen, welke naar het dorp stroomden om het beroemde klokkenspel te hooren, voortaan zouden wegblijven.

* * *

Een samenkomst in de kerk was afgekondigd om den toestand te bespreken. Een hotelhouder stond op en zeide: „Laat ons naar Engeland, Duitschland en Frankrijk zenden, misschien vinden wij iemand, die bekwaam genoeg is om de klokken weer aan den gang te krijgen; zoo niet, dan ben ik geruïneerd.”

Toen verrees een koopman en sprak: „Als zij niet zóó kunnen hersteld worden, dat zij luiden als weleer, laat hen dan uit elkaar genomen worden en opnieuw herbouwd.”

„Zijn er in Frankrijk, Engeland of Duitschland geen klokken gelijk de onze?” vroeg Mr. Prouvaire. „Indien deze werklieden niet in staat zijn onze klokken te herstellen, zouden zij ze dan niet kunnen inrichten, zooals zij ze in hun eigen land hebben?”

Toen stond de oude prediker, het zilverwitte haar gelijk een lichtkrans zijn vriendelijk, gerimpeld gelaat omstralende, van zijne zitplaats op. Zijne stem beefde van aandoening, toen hij sprak. „Mijne kinderen,” zeide hij, „het is de wil van God.” Eene diepe stilte heerschte in de zaal en de zacht uitgesproken woorden bereikten ieder's oor. „Gij schijnt allen vergeten te zijn op welke wijze wij aan deze klokken gekomen zijn. Hoe de oude man, welke onder gindsche heuvel rust, tot ons kwam in groote ellende, hoe hij werd verpleegd tot hij weer gezond was, en hoe hij toen de klokken voor ons aanbracht, als gevolg van de groote liefde, welke in zijn hart geboren was door de goede behandeling, welke hij gedurende zijne ziekte genoten had. Maar gij wilt hen alleen herbouwen, omdat zij het middel voor u waren om groote rijkdommen te verkrijgen, terwijl de armen en behoeftigen onder u onverzorgd gelaten worden. God heeft zijne heilige engelen uitgezonden om de raderen stil te zetten en niemand kan hen aan den gang maken, Nimmer zullen de klokken meer luiden, tenzij eene zekere groote gave op het altaar zal worden gelegd, waardoor de toorn van een rechtvaardig God zal worden afgewend.”

Het volk liet het hoofd hangen en verliet in stilte de kerk. Toen haastten zij zich om in overvloed hunne gaven te brengen, maar steeds bleven de klokken hunne dienst weigeren. Kooplieden en hotelhouders zonden voor waardevolle schatten; vorsten en edelen kwamen en lagen wondervolle geschenken op het altaar, doch steeds hield die vreese-lijke stilte in den toren aan.

Vele jaren gingen voorbij en het grootste gedeelte van het volk had hunne verwachtingen in wanhoop opgegeven. De gaven op het altaar krompen weder in tot een paar kleine hoeveelheden en wat geldstukken en armoede sloop als een spook overal rond.

* * *

Voor menschen als de Prouvaires was het stilstaan der klokken een bron van nimmer eindigende kwelling. „Zekerlijk zal het juiste

geschenk een of anderen dag gebracht worden," zeide Mrs. Prouvaires, terwijl zij zuchtte.

„Welk geschenk, mama?" vroeg Jean, een blondharige jongen van negen jaar oud met blauwe oogen en eene blanke, bijna doorschijnende tint. Zij waren gezeten rond den brandenden haard, welke eenegenotvolle warmte verspreidde. Jean zat in eene lage stoel, en liet een zijner armen op moeder's knie rusten, terwijl Marie, wier gekuilde gelaat omgeven werd door een overvloed van bruine krullen, op vader's schoot zat. Het licht van het vuur teekende hunne fantastische schaduwen op de muren, welke hen omgaven.

„Welk geschenk, mama?" herhaalde Jean, want zij had hem niet onmiddellijk geantwoord.

„Het geschenk, dat veroorzaken zal, dat de klokken in den toren wederom zullen gaan luiden," zeide zij, terwijl zij haar hand op de kleine teedere arm op haar knie lag. „Een of anderen dag zal die gave gebracht worden."

„Zijn de schoone engelen niet gekomen om de klokken stil te zetten?", vroeg Marie. De kinderen hadden de geschiedenis al vele malen gehoord, maar het vermoeide hen nooit om het nogmaals te hooren.

„Ja, God zond hen om het te doen, omdat het volk niet leefde zooals het behoorde," antwoordde haar vader, terwijl hij met zijn vereelde hand zijn baard gelijk streek. „Het was alsof Hij ons wat van Zijn eigen hemelsche muziek gezonden had, en toen de menschen het alleen gebruikte om zich er door te verrijken, nam Hij het wederom terug."

Op het verzoek van de kinderen vertelden de ouders weer voor een keer van de komst van den ouden man en het samenstellen der klokken. Het vuur verminderde langzaam onderdehand zij spraken en wierp een doffen gloed op hun gelaat, terwijl buiten een zachten bries door de dorre takken ruischten, die even als zij de zachten melodieuze misten, welke zij eenmaal meevoerde door de stille vallei.

* * *

Al de volgende dagen spraken de kinderen over de klokken en vroegen zich verwonderd af wat voor soort van geschenk het toch wel zoude zijn, dat hen weder aan den gang zoude kunnen maken. „Ik zal je vertellen, wat we zullen doen, Marie," zeide Jean, een schop vol aarde boven de kist houdende, welke zij aan het vullen waren. „We zullen geld besparen en een geschenk koopen." O, de liefvallige onschuld der jeugd! Zij konden in de verste verte niet vermoeden, welke waardevolle gaven en groote sommen gelds al reeds op het altaar waren gelegd, sedert de klokken hadden opgehouden te luiden. De kinderen holden naar huis, namen hun spaarpenningen en plaatste die in een klein rossiggekleurd zakje, dat Marie onder haar speelgoed had en dat met een koordje, hetwelk er aan bevestigd was, kon

worden dichtgebonden. „We zullen niets aan papa of mama zeggen, voordat wij de gave verkregen hebben,” zeide Jan. Marie stemde er dadelijk mee in. Het was verrukkelijk „een werkelijk geheim” te hebben.

Het scheen alsof eene goede genius werkzaam was om de kleine zak met centen, stuivers, dubbeltjes en zelfs stukken van grootere waarde te vullen. Een buurman's paard was op hol. Jean zag het den weg afkomen en liep het tegemoet, zwaaide met zijn hoed rond het hoofd, keerde het en joeg het het hek van het huis binnen. Toen greep hij de gebroken leidsels, welke van zijn teugels afhingen en bracht het paard in de voor hem bestemde plaats. De eigenaar was zoo verblijd, toen hij zijn paard terugvond, dat hij een dubbeltje lag in de hand van elk der kinderen. Daarna gebeurde het, dat een reiziger een kreupel paard voor ongeveer een week in de stallen van Mr. Prouvaire achterliet. Jean en Marie gevoelden medelijden met het arme dier en brachten het elken dag armen vol gras, dat zij vonden onder de verdroogde bladeren en langs den slootkant. Des reizigers dochter kwam met hem mede, toen hij terugkwam om het paard te halen. Ziende hoe de kinderen het dier voedden en streelden, kwam zij naderbij. „Gij lieve, kleine schepseltjes,” zeide zij, haar gehandschoende hand latende rusten op het bovenste gedeelte van het hek, „ik ben bang, dat mijn arm paard u vreeselijk zal missen, wanneer wij het weer met ons medenemen.” Zij riep de kinderen bij zich, opende haar beurs en gaf hen elk een zilveren halven dollar. Nadat zij vertrokken was, renden zij verheugd naar de kleine achterkamer en deden dit geld in het rossige zakje.

Hunne oudste broeder, Francis, voor een kort bezoek tehuis, kwam juist binnen, toen zij de muntstukken in het zakje lieten glijden. „Wat hoor ik nu? Geld?” Zij keerden zich dadelijk om bij het hooren van zijn stem.

„St! Het is een geheim!” antwoordde Jean, een air van geheimzinnigheid aannemende. „Wij zullen het u vandaag of morgen wel vertellen.”

„Wij zijn van plan het grootste ding te koopen, dat ooit bestaan kan,” fluisterde Marie, haar mond in eene zekere plooi zettende. Francis lachte.

„Wel, laat mij ook meedoen, gij kleine samenzweerders, — hier houdt uw zak eens op.” Dit zeggende trok hij zijn beurs. Jan hield de zak open en de inhoud van de beurs werd er ingestort. Francis zou weer vertrekken dien middag en had de kinderen opgezocht om hen „vaarwel” te zeggen. Zoo spoedig als hij uit het gezicht verdwenen was, renden zij terug naar de kleine kamer.

„O, Marie, kijk eens even!” riep Jean uit, een grooten ronden dollar voor haar verwonderde oogen houdende, wat een hoop geld wij gekregen hebben!

„O, de zak is bijna vol!” juichte Marie, die in haar opgewondenheid begon te dansen en in haar handen klapte. „We kunnen nu het geschenk haast koopen, niet waar?”

„Zoo spoedig als de zak vol is, kunnen wij het doen,” antwoordde Jean.

* * *

En zoo groeide hun spaarpenningen; een cent hier, een dubbeltje daar en weer ergens anders een grooter geldstuk, totdat het scheen of de zak zou openscheuren. Dikwijls zaten zij uren achtereen de geldstukken te tellen en plannen te maken over de wonderlijke dingen, die zij voor zooveel géld zouden kunnen koopen.

't Was nog slechts een paar dagen voor Kerstmis toen de kinderen besloten dat ze nu geld genoeg hadden om het schoonste geschenk in de wereld te koopen. Toen kwamen een aantal geschenken van de afwezige broeders, die in een van de groote steden als makelaars werkzaam waren. Onder deze cadeau's was een mantel voor Marie, in de zak waarvan zij een hard en plat voorwerp voelde, in papier gewikkeld. Zij haalde het er uit, rolde het papier er af en vond eene blinkende zilveren dollar. Een klein briefje was er bijgevoegd, hetwelk zij aan haar moeder gaf om te lezen.

„Van Louis aan Jean en Marie!

Eene bijdrage om het grootste ding te koopen, dat ooit bestaan kan. Francis vertelde mij er iets van, maar wij weten niet wat het is.”

Mrs. Prouvaire keek haar kinderen verwonderd in het gelaat.

„Het is een geheim, mama,” zeide Jean vrijmoedig. „Spoedig zult gij weten wat het is.” De moeder glimlachte toen zij wegholden. Toen zij de kleine kamer bereikt hadden, nam Marie de zak uit de lade en deed het geldstuk er bij in. „Ze is vol,” zeide Jan op ontzagwekkenden toon. „Morgenochtend zullen wij gaan.” Toen zij bij hun moeder terugkwamen, konden zij hun geheim haast niet langer verzwijgen en bleven geheimzinnig doen, totdat het tijd was om naar bed te gaan.

* * *

Den volgenden morgen, voor dag en dauw, sprongen zij uit bed, kleedden zich haastig, sloopen als een dief naar de achterkamer en namen de kleine zak met geld. Hunne oogen spalkten zich wijd open, toen zij naar de blinkende hoop in den zak keken. Dan hun warme mantels, mutsen en wanten aantrekkende, gingen zij onopgemerkt van huis en waren spoedig op weg naar de stad.

„Ik veronderstel dat wij geld genoeg verkregen hebben om het grootste geschenk in de wereld te koopen, hebben we niet, Jean?” vroeg Marie, terwijl zij aan zijn zijde door de sneeuw voortstropelde.

„O, ja zeker,” antwoordde Jean. „'t Is het grootste bedrag aan geld dat ik ooit heb gezien.”

„En wat zullen papa en mama verrast zijn als zij de klokken weer

hooren luiden!" riep Marie uit, en van blijdschap vormden zich kuiltjes in haar roode wangen.

„En zullen zij niet verrast zijn, als zij bemerken, dat wij de oorzaak daarvan zijn!" antwoordde Jan met geestdrift, terwijl zijn blauwe oogen van vreugde fonkelden. Zij wandelden eenigen tijd stilzwijgend voort, kleine wolkjes, door hun ademhaling veroorzaakt, uitblazende, Marie was de eerste, die de stilte verbrak.

„Is het geschenk voor de engelen, Jean?"

Hij aarzelde. „Ik . . . Ik denk dat het voor God is, misschien."

„Mama zeide, dat de engelen de klokken stil lieten staan," herinnerde zij hem.

„Ja . . ." antwoordde hij twijfelend, „maar zij vertelde ook dat God de engelen gezonden had voor dit doel."

Zij hadden niet het geringste idee wat soort van geschenk zij zouden kopen. De winkels schenen hun toe tooverachtige paleizen te zijn, waar schoone prinsessen, in de gedaante van winkeliers, als bij tooverslag alles te voorschijn deden komen, wat maar gewenscht werd. Zij twijfelden niet of de winkeliers zouden precies weten wat zij noodig hadden.

De koude winterzon was juist in het zuidoosten van achter de bergen verrezen, toen zij de buitenwijken der stad bereikten. De geur van gebraden spek, welke hunne reukorganen streelde, kwam uit een der nabijgelegen huizen en herinnerde er hun aan, dat zij zonder ontbijt op weg waren gegaan. „Ik ben in 't geheel niet hongerig," zeide Jean zich goedhoudend. „En gij, Marie?"

„O, neen," antwoordde zij, „maar ik ruik die dingen graag."

* * *

Een van de eerste personen welke zij ontmoetten, was eene oude vrouw, die op haar rug een bundel brandhout droeg, en maar met moeite vooruitkwam door de sneeuw. Toen zij haar naderden, gleed zij juist uit en viel, en zij schoten toe om haar te helpen. „Och, dat is jammer," zeide Jean, haar met de hand de sneeuw van de versleten kleederen slaande.

„Ik heb mij niet bezeerd," antwoordde zij, terwijl zij zich inspande om op de been te komen, „maar ik ben de laatste tijd vreeselijk lijdende aan rheumatiek." Zij woonde kortbij in een kleine hut, en elk een arm vol hout nemende, droegen zij het voor haar in huis. De oude vrouw volgde, rillende en bevende. Jean maakte vlug het vuur aan in de oude, roestige kachel en bood aan iets voor haar klaar te maken. „Er is niets om klaar te maken," zeide zij.

„Laat mij u dan iets te eten halen," hernam Jean. „Ik doe dit tehuis ook dikwijls, als mama soms wat ongesteld is."

„Er is niets in huis, dan misschien een klein beetje meel, in die

trommel daar ginds." Jean keek er in. Misschien kon een halve liter meel uit de hoeken tezamen worden geschrapt.

„Is dat alles wat gij voor uw ontbijt hebt?" vroeg hij.

„Ik kan 't daarmede doen, totdat de predikant mij morgen iets laat brengen. Gewoonlijk krijg ik met Kerstmis een beetje vleesch."

Dit was iets nieuws in het leven van de kinderen. Zij hadden altijd volop te eten en hielden altijd over. Zij konden wel begrijpen dat een hongerigen reiziger op de deur kon aankloppen, omdat iedereen honger kan krijgen, wanneer hij van huis is, maar thuis te zijn en niets te eten te hebben, dat ging boven hun begrip.

Naar de dichtstbijzijnde winkel vliegende, kwam Jean spoedig terug, met zijn armen vol met boodschappen — een kip, wat melk, twee brooden, een partijtje aardappelen, enz., en plaatste alles op de oude gebrekkige tafel. De tranen kwamen de oude vrouw in de oogen, toen zij al deze dingen zag.

„De Heere zegene uwe edelmoedige harten," zeide ze, haar oogen met een punt van haar verschoten pluim afdrogende. „Ik ben nimmer zoo gelukkig geweest sinds mijn lieve Jamie stierf. En haar oogen tèn hemel richtende, lispelde zij: „Ik dank U, lieve God, dat gij mij twee engelen hebt gezonden, om mij in mijn oude dagen te vertroosten." Zij lieten haar, de handen gevouwen op haar schoot, alleen bij het vuur.

„Ik moest wat geld uitgeven voor die dingen, Marie," zeide Jan, toen zij hun weg vervolgden, „maar we hebben nog genoeg over." En zij gevoelden gelukkig en tevreden.

* * *

Zij waren spoedig midden in de stad, met de kerk slechts een paar straten verder. Hunne oogen fonkelden en hunne harten klopten onstuimig, want daar, slechts een paar stappen van hen verwijderd, was één van de grootste winkels, waar zij binnen wilden gaan om het geschenk te verkrijgen. Juist toen ontdekte zij een klein meisje, dat neergehurkt zat bij den ingang van een portaal, huiverende van koude. Haar beenen waren naakt, hoewel zij een zeker soort schoenen aan had. Zij stonden even stil om haar aan te spreken, want zij snikte zachtjes. „Wat scheelt er aan?" vroeg Jean.

„Ik ben zoo koud en heb honger," antwoordde zij.

„Hebt gij geene kousen?" informeerde Marie.

„Neen," luidde het antwoord.

„En hebt gij niet eens een kous om op te hangen voor Sint-Nicolaas?" vroeg Marie ontsteld; dat was inderdaad ongelukkig.

Zij namen haar mede naar de kleine winkel, die in de nabijheid was en kochten kousen en wat krentenbrood voor haar. Jean begon een beetje onbehagelijk te gevoelen over hun geld. Haastig liep hij de deur uit.

De groote winkel, waar zij verwachtten hun geschenk te koopen, grensde aan die waar zij pas uitkwamen. Zij zouden juist binnengaan, toen zij op den stoep een jongen zagen staan, ongeveer van Jean's leeftijd, die peinzend staarde naar de schoone artikelen, die in het winkelraam tentoongesteld waren. Zijn gescheurde kleeding liet zijn bloote armen op minstens een half dozijn plaatsen te voorschijn komen. Het scheen Jean en Marie toe of bijna iedereen gebrek had aan voedsel en kleeding.

Jean naderde den jongen schroomvallig. „Is dat de beste jas, welke gij bezit?” vroeg hij.

Dat is mijn jas niet, 't is Sammy's. Ik heb er in 't geheel geene. Hij gaf mij zijn jas, opdat ik de mooie dingen in de winkelramen zou kunnen gaan zien.”

Al spoedig hadden zij den jongen binnen den winkel en lieten hem een jas aanpassen. Jan overhandigde de zak met geld aan den bediende. „Hier is het geld, neem er maar uit, wat de jas kost,” zeide hij. Zij hielden hunne adem in toen zij zagen dat hij er eene groote zilveren dollar, benevens eenige kleinere geldstukken uitnam. De zak scheen bedenkelijk leeg te zijn, toen de bediende hem teruggaf, maar zij durfden er niet in te kijken. Jean nam Marie bij de hand en zij gingen naar de deur.

„Houden zij mij niet voor den gek?” hoorden zij den jongen op zachten toon aan den bediende vragen. „Mag ik de jas houden?”

„Zeker,” antwoordde deze, terwijl de deur zich achter hen sloot.

* * *

Voor een oogenblik bleven zij op den stoep staan, niet goed wetende wat nu te doen. Een gevoel alsof een dreigend gevaar hen boven het hoofd hing, konden zij niet onderdrukken. Eindelijk staken zij de straat over naar een groot steenen gebouw, met ramen van spiegelglas. Toen zij binnen zouden gaan, vielen zij bijna over een man, welke in de deuringang zat. Zij ontstelden toen zij bemerkten dat de arme man geen beenen had. Ze waren juist boven de knieën afgezet. In zijn hand hield hij een busje, dat hij den voorbijgangers voorhield om iets in te werpen. Zijn groote, holle oogen keken de kinderen vragend in het gelaat. Jean stak zijn hand in de zak, doch trok haar weer even gauw terug. Marie wierp er eene nieuwsgierige blik in en dan keken zij elkander ernstig aan. Slechts één zilveren dollar was er nog over. Daarna zagen zij den arme kreupele weer aan. Zij aarzelden een oogenblik, waarna Jean zijne hand weer in den zak stak en hun laatste dollar in de bus van den man wierp.

Marie's hand in de zijne nemende, trok hij haar voort. Langzaam, met zwaarmoedige harten en loome schreden togen zij voort, nauwelijks wetende waar zij heengingen. Zij namen geen notitie meer van de

winkels, welke zij passeerden. Zij spraken geen woord tot elkander, want hunne kleine keelen waren als dichtgeschroefd. Toen zij stilhielden en rond zich heen zagen, stonden zij vlak voor de kerk. Bijna werktuigelijk traden zij binnen, alsof hunne kleine voeten hun deel van het plan wilden uitvoeren.

* * *

Toen zij het altaar zagen, zoo helderwit, plechtig en stil, gevoelden zij den vollen omvang van hunne teleurstelling. Marie kon haar tranen niet langer weerhouden. „Wij . . . konden . . . zelfs . . . niet . . . eens . . . vragen . . . naar . . . een geschenk,” snikte zij. En zichzelf op den grond latende zakken, naast het altaar, begon zij te schreien alsof haar het kleine hart zou breken. Jean knielde bij haar neder, sloeg zijn arm om haar heen en trachtte haar te troosten, doch brak ten slotte ook in snikken uit.

Juist op dat oogenblik werd een zacht, dof geluid in den toren vernomen, alsof onzichtbare wezens bezig waren, de veeren en raderen in den toren in beweging te brengen. Dan werd het getingel van een klok vernomen; daarna een ander, verschillend van klank en toen weer een ander met een zwaar-klinkend geluid. Het scheen of de klokken zich uit een langen slaap wakker schudden. Aldra werd een onmiskenbaar klokkenspel gehoord, eerst zwak, dan luider en luider, totdat de volle klank der beroemde klokken zich uitstortte over stad en vallei. De stad scheen plotseling tot stilstand te komen. De voerlieden in de straten hielden hunne paarden in. De menschen in de winkels en op de wandelpaden stonden stil om te luisteren. De oudere menschen in hunne tehuizen vielen op hunne knieën, God dankende en prijzende, dat het hun toegestaan was om hunne geliefde klokken wederom te hooren.

Spoedig stroomden de menschen naar de kerk om te zien door welke gave dit wonder gewrocht was. Bij den ingang bleven zij staan. Daar naast het altaar zagen zij twee kleine kinderen, het betrand gelaat naar den toren gericht houdende, verrukt luisterende naar de wondervolle melodieën, welke de klokken boven hunne hoofden lieten weerklinken.

Eéns.

Eéns weerklinkt het lofgezag:
 „God zij d' eer!” aan alle stranden;
 Eéns wordt 't heil alom gebracht
 Zelfs in verste heidenlanden;
 Eéns heerscht, „liefde” zonder strijd,
 Eéns valt 't scherm voor haat en nijd;
 Eéns zal Christus zegepralen;
 Eéns zal „Vrede” op aarde dalen,
 Eéns formeert zich, op Gods stem
 't Nieuw volmaakt Jeruzalem.

DE STER

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:
J. A. BUTTERWORTH.

Assistent
J. J. VAN LANGEVEELD

1 JANUARI 1919.

Bij de intrede van het Nieuwejaar bieden wij al onze lezers en lezeressen onze hartelijke gelukwenschen aan en hoopen, dat alles wat goed en rein, heilig en zaligend is, in 1919 hun deel moge zijn. Wij zijn hen dankbaar voor de trouwe belangstelling, in ons tijdschrift getoond, dat wel klein van formaat, maar groot van geestelijke waarde is, Wij hoopen tevens, dat hetgeen werd aangeboden, in den jaargang 1918, hen veel genot verschaft heeft en hun zielewelzijn heeft helpen bevorderen, terwijl wij het besluit nemen hen in de toekomst nog beter te dienen. Indien er enkelen zijn, die vermeenen dat zij het beter hadden kunnen doen, dat zij dan het verhaal gedenken van den man, die zeide, dat indien alle menschen waren zooals hij, zij allen zijne vrouw zouden willen bezitten, waarop zijn collega antwoordde: „Ja, vriend, maar als allen waren zooals ik, zou niemand haar tot vrouw willen hebben.”

Het jaar 1918 is een jaar van groote gebeurtenissen geweest, zelfs zoo groot, dat ieder in „het wankelen der koninkrijken” de vervulling van oude profetiën in snel tempo heeft zien plaats vinden. Palestina is van het juk der Turken bevrijd geworden, het Pruisische militairisme is onder voeten getreden, honderde vorsten zijn gewone burgers geworden, de zeeën zijn weder veilig gemaakt, de bloedigste oorlog in de geschiedenis der wereld is gewonnen en reeds zijn groote plannen gemaakt voor het inroepen van eene blijvende vrede, (de geloovigen glimlachen en schudden ontkennend het hoofd), maar wij hoopen dat deze plannen werkelijkheid kunnen worden, zoodat de aarde eene betere woonplaats voor het menschdom zal kunnen zijn. Het vooruitzicht is tenminste oneindig veel schooner dan het sinds vier en een half jaar geweest is, en al kan men zich dien toestand nog niet goed indenken, zoo willen wij blijven hoopen en bidden, dat de tijd spoedig moge komen, dat de volkeren der aarde elkander de hand der broederschap zullen reiken en „allen één zijn,” zooals de discipelen van Christus één waren, toen „zij deelden aan elkander naar dat ieder vannooide had en er was niemand die gebrek leed.”

Dat wij allen, geachte lezers en lezeressen, hieraan ons deel mogen bijdragen, is de wensch van uw medebroeder,

JOHN A. BUTTERWORTH.

Groeten van de Amsterdamsche Conferentie.

Wij, als reizende ouderlingen te Amsterdam, stellen het voorrecht ten zeerste op prijs om de Heiligen en onze vrienden in Nederland onze beste wenschen voor een gelukkig Nieuwjaar aan te bieden.

We hebben ons grootelijks verheugd in het werk in Holland en in 't bijzonder in 't afgeloopen jaar en hebben de zegeningen des Heeren mogen genieten in al onze ondernemingen. De zoete invloed welke van een waar Heilige der Laatste Dagen uitgaat, heeft een grooten kracht om iemand aan te moedigen en te vertroosten in tijden van tegenspoed. Wij zijn dankbaar dat de geest van liefde heerscht onder de Heiligen van de Amsterdamsche Conferentie.

De snelle vooruitgang van 's Heeren werk in Nederland hangt af van de eigenschappen zijner kinderen. Wij, als broeders en zusters, zouden ten allen tijde vereenigd moeten zijn, en gewillig om elke aardsche verwantschap, persoonlijke verheffing en ook al onze bezittingen op te offeren voor onzen Hemelschen Vader. Het doel van de Heiligen der Laatste Dagen is hun idealisme te verwezenlijken en alle zelfzucht te kruisigen. Indien wij God wenschen lief te hebben met geheel ons hart en onze naaste als onszelve, dan moeten we al Zijne geboden onderhouden.

Laat ons gedurende het jaar 1919 in gedachten houden, dat waar succes in 't leven alleen verkregen kan worden door het Evangelie van Jezus Christus.

Dat wij allen in dit jaar vereenigd mogen zijn in onze pogingen om de beginselen der zaligheid te leven en te strijden in de zaak der rechtvaardigheid, is de wensch en bede van

Uwe Broeders in Christus,

MAHONRI A. JOSEPHSON.

LOUIS M. GRIFFITHS.

Groeten van de Arnhemsche Conferentie.

Een andere mijlpaal in 's werelds loopbaan is bereikt. Groote gebeurtenissen, van het uiterste belang vonden plaats gedurende het voorbijgegaane jaar. Gebeurtenissen, die in de geschiedenis der wereld alles overtreffen wat ooit is voorgevallen en die ook van het grootste gewicht zijn voor de Heiligen der Laatste Dagen.

De meest op den voorgrond tredende was wel het plotseling eindigen van den vreeselijken wereldkrijg, welke de dood van dat monster, het Pruisisch militairisme, dat het gansche menschedom dreigde te verslinden, ten gevolge had. Onderworpenheid aan zulk

eene macht stond gelijk met vrijheidsberoving, en het was Gods wil dat het anders zoude zijn.

Het schijnt dat in de omstandigheden, waaronder de wereld verkeerde, deze oorlog noodzakelijk was, om algeheele godsdienst-vrijheid tot stand te brengen, welke, zooals wij als Heiligen der Laatste Dagen weten, van levend belang is voor de voortzetting van de goddelijke zending van de Kerk van Jezus Christus. De Zaligmaker zeide, verwijzende naar de laatste dagen: „En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volkeren; en dan zal het het einde komen.” Dit kan niet ten volle vervuld worden indien de poorten der natiën gesloten zijn voor Gods herauten.

Het werk des Heeren zal voortgaan en Satan met al zijne machten zal niet in staat zijn het tegen te houden. De poorten van alle natiën zullen geopend worden voor de Ouderlingen van Israel, want de Zoon van den levenden God sprak: „tot een getuigenis allen volkeren,”

Moge de Heere de volkeren zegenen, opdat zij zich mannen tot leiders mogen kiezen, welke standvastig zullen zijn in de zaak van vrijheid en gerechtigheid.

Moge het Nieuwejaar het begin inluiden van die periode van vrede, waarin het Evangelie aan alle natiën gepredikt kan worden en moge de Heere de Heiligen der Laatste Dagen in de geheele wereld zegenen, dat zij zich bewust moge zijn van de belangrijke taak, welke Hij op hunne schouders geplaatst heeft. Geve God dat de tijd spoedig kome, wanneer, de kennis des Heeren de aarde zal bedekken gelijk de wateren den bodem der zee.”

Ontvang onze beste wenschen voor het Nieuwejaar.

Uwe Broeders in Christus.

RULON J. SPERRY.

BENJAMIN F. SEELY.

Groeten van de Groningsche Conferentie.

Het is ons een groot genoegen deze gelegenheid te kunnen benutten welke ons zoo welwillend en vriendelijk door *De Ster* wordt aangeboden, om onze gevoelens van dankbaarheid te kunnen uitdrukken, voor de zegeningen des Heeren, welke wij in het afgelopen jaar hebben mogen genieten en eveneens om onze Nieuwjaarswenschen over te brengen, aan de vele vrienden welke wij in dit gedeelte der wereld, hetwelk Europa vormt, hebben mogen aantreffen. Wij zijn den Heere dankbaar voor onze vrienden, want wij gelooven dat onze vrienden in dit leven ook onze vrienden zullen zijn achter den sluier en door alle eeuwigheid. Het is voor ons eene groote voldoening geweest om steeds de groote ondersteuning van de Heiligen te mogen gevoelen in onze zendingswerkzaamheden.

De tegenwoordige gebeurtenissen, welke de aandacht der wereld trekken, vragen eveneens de onze en wel voor het feit, dat de Heer de Profeet van de nieuwe bedeeing, „Joseph Smith”, heeft geïnspireerd om in onderdeelen nauwkeurig te voorspellen, wat terecht genoemd zou kunnen worden het programma van de laatste dagen en dat zijn voorspellingen in vervulling zijn gegaan of vervuld staan te worden. Onze Vrienden, Broeders en Zusters, de leeringen van de Profeet der laatste dagen zijn van eeuwigen duur vanwege hunne innerlijke waarde; en ons, als leden van deze Kerk, is het voorrecht geschonken, om de geopenbaarde waarheden bekend te maken en de leerstelling te verkondigen, dat rechtvaardigheid, gerechtigheid en het aannemen en vereeren van Christus de grondslagen zijn van des wereld's stabiliteit en eeuwigen duur. Moge God ons in staat stellen om onze zendingen te vervullen als getuigen van Zijne beginselen, en om door geloof en werken een juist inzicht te verkrijgen van Zijne verlangens; moge iedere dag van het nieuwe jaar 's levens uitverkoren gaven voor allen ontvouwen, in het streven om in het gemoed van onze vrienden de overtuiging te doen post vatten, dat de Heer inderdaad een Profeet in deze laatste dagen heeft gezonden.

Met de beste wenschen voor een gelukkig en voorspoedig nieuwjaar, verblijven wij,

Namens de Groningsche Conferentie,
Uwe Broeders in Christus,

ELBERT STEPHENSON.
N. LESLIE ANDRUS.

Groeten van de Rotterdamsche Conferentie.

1918 behoort weder tot het verledene en een nieuw jaar heeft zijn intrede gedaan. Weer hebben wij de gelegenheid eens achterom te zien, nog even een blik te werpen op alles wat gebeurde in dat voorbijgegane tijdperk. Wat al schokkende gebeurtenissen hebben de wereld beroerd, hoe menigeen heeft zijn deel daarin bijgedragen en hoevelen zijn er in smarten en rouw gedompeld geworden. Weliswaar kwam de vreeselijkste van alle oorlogen tot staan, eindigende, na tallooze nuttelooze offers, in den ondergang van één der strijdende partijen maar toch zijn er nog zoovele toestanden gebleven, waaruit nieuwe moeielijkheden kunnen geboren worden, dat door millioenen de toekomst met beklemd gemoed wordt tegemoet gezien.

Dit is vooral het geval wanneer we in den maalstroom des levens als 't ware alleen staan, d.w.z. zonder God, zonder openbaring. Menigeen heeft door de hedendaagsche gebeurtenissen het geloof in God verloren, alleen omdat geen acht gegeven werd op de profetiën vanouds. Wij echter, Heiligen der Laatste Dagen, weten waarom deze

dingen over de aarde gingen en weten ook dat het einde ervan nog niet gekomen is en dat de wereld in de naaste toekomst nog vreeselijke dingen te wachten staan.

De gevolgen van 's menschen goddeloosheden kunnen niet uitblijven. En hoe meer de wereld zich van God afkeert, hoe verder de Christenen afwijken van de beginselen en de leeringen van den Meester, hoe heviger de straffende hand van een rechtvaardig God gevoeld zal worden.

En wij nu, Broeders en Zusters hebben wij nu reden om met blijdschap het nieuwe jaar in te treden. O, ja, duizende redenen. Allereerst kunnen wij dankbaar zijn dat wij het geloof behouden hebben, dat wij meer dan ooit van de waarheid zijn overtuigd geworden, dat wij de getuigenis van Jezus Christus en Zijn Evangelie sterker dan ooit te voren in ons harte gegrift hebben. En dit voorrecht is het deel van allen, die God's geboden onderhielden.

Ook wij wenschen U allen aan te moedigen en geluk toe te wenschen bij de intrede van 1919. O, Broeders en Zusters, leef in overeenstemming met den wil van God. Zie ook eens om naar uwe daden van verleden jaar en als daarbinnen in u een verwijt klinkt over begane fouten, versmoor die stem dan niet, maar tracht in deze nieuwe jaarkring beter te doen en dan zal 1919 een jaar van zegen voor u zijn. Laat ons allen trachten in overeenstemming te leven met God's wil en laten wij staan als voorbeelden in de wereld, waarop de golven van vooroordeel gebroken worden.

Veel heil dan en God's beste zegen, Broeders, Zusters en Vrienden. Moge 1919 voor ons een jaar zijn van vooruitgang en wij allen onze beste krachten wijden aan de verspreiding der waarheid. Laat ons allen rein leven, in harmonie met den wil van God, en dan is voor ons de toekomst niet donker, maar kunnen wij onze hoop en ons vertrouwen stellen op Hem, die ons nimmer alleen laat in de moeielijkheden van dit aardsche leven.

Uwe Broeders in Christus.

JACOBUS J. VAN LANGEVELD.

ALVIN J. TEUSCHER.

WILFORD HILTON.

Uit Utrecht.

Wederom ligt een periode van 365 dagen achter ons, eene van de meest betekenisvolle, sedert de groote offerande gebracht door den Zaligmaker, bijna negentien eeuwen geleden. Bij de intrede van het nieuwe tijdperk, staan wij even stil om onze Broeders, Zusters en Vrienden, alsmede de lezers en lezeressen van ons zoo zeer gewaardeerd — waarheidsprekend — kleine tijdschrift „De Ster” onze groeten te brengen.

Wij aarzelen om ons het recht aan te matigen eenigen voorspelling aangaande de toekomst uit te spreken, maar dit weten we zeker: God heeft vele van zijne beloften vervuld in het verleden, dat Hij ook nu nog velen vervuld en dat alle nog onvervulden in de toekomst tot hun recht zullen komen.

Laten wij ons de schellen van de oogen nemen, opdat het licht — „de waarheid” — in ons gemoed moge binnendringen en plaats vinden in onze harten. Laten wij niet doen evenals de jonge patrijs die zijn kop verbergt, in de gedachte dat zijn geheele lichaam dan onttrokken is aan de blikken van zijne vijanden en daardoor alleen zichzelf bedriegt. Waarlijk wij geven onze gevoelens weer met de woorden van Paulus: „Beproeft alle dingen en behoudt het goede.”

Dat dit Nieuwejaar een tijdperk moge zijn, waarin gij — één en allen — gezegend moogt zijn met eene groote mate van dankbaarheid, wijsheid, gezondheid, vreugde en voorspoed zijn de oprechte wenschen van

Uwe Broeders in de waarheid,

HERBERT E. WILLIAMS.

FRANCIS O. JONES.

Uit Dordrecht.

Broeders en Zusters.

Na een ruim vierjarige periode, waarin de meest onedele hartstochten van den mensch hoogtij hebben gevierd, verkeerden wij thans in een tijdperk, waarin wij de hoop kunnen koesteren, dat binnen niet al te langen tijd de vrede weer een voldongen feit zal zijn; indien al de voorbereidende maatregelen, die daarin worden genomen, ons tenminste niet bedriegen.

Jammer dat het moest zijn ten koste van zoovele menschenlevens en van een verdeeld Europa, maar met dit zegenrijk gevolg dat de machthebbers van voor kort, die hun macht hebben misbruikt en nog wilden misbruiken, om de menscheid inplaats van tot vrijheid tot gebondenheid te voeren, zich thans die gelegenheid zien ontnomen,

Immers de uitslag kon niet anders zijn, want volgens ons — weten — zal dit wereldgebeuren, en al wat ons in verband hiermede nog wacht, er toe moeten bijdragen om ons nader te brengen tot dat tijdstip, waarop „Christus onder ons zal wonen” en „in ons midden zal zijn.”

Wij weten, dat Hij zal komen, echter niet wanneer; maar wel, dat Zijn komst zal zijn als de komst van een dief in den nacht, dus onverwacht, dientengevolge zullen wij ons elken dag hebben voor te bereiden.

Deden wij dit in het afgeloopen jaar, of hebben wij ons geheel en al in beslag laten nemen door de omstandigheden van den tijd, en met het „waarmede zullen wij ons kleeden, en wat zullen wij eten.”

Zoo ja, het is te betreuren maar meer ook al niet, verandering kunnen

wij er niet meer in brengen. 't is voorbij! maar wel kunnen wij oppassen, dat wij 't komende jaar niet in dezelfde fout vervallen.

Nu de toestand bezig is zich langzamerhand te ontspannen, grijpen wij deze gelegenheid aan, om de aloude Profeet Jesaja tot ons te laten spreken, en willen wij elkaar opwekken te doen, dat wat hij ons toeroept, en vooral in dezen tijd voor ons van zooveel nut kan zijn, namelijk:

De slappe handen te versterken en de struikelende knieën vast te stellen. (Jesaja 35 vers 3) opdat wij getrouw zullen zijn in dat wat wij eenmaal voor ons leven hier noodig achten.

De tijd gaat snel, hem houden kan men niet en met dat al ook onzen proeftijd die wij hier hebben door te brengen, en wanneer straks het klokgelui weer zal galmen het lied van vergaan, en de tijd ons zal jagen naar 't einde onzer baan, o, weet dan, dat bijna aan 't einde, ook is dicht bij 't begin. De doodsklok luidt den Christen het Eeuwig leven in.

Merwestad $\frac{\text{December 1918}}{\text{Januari 1919}}$ middernachtelijk uur.

BERTUS VAN RAAMSDONK.

President Joseph F. Smith naar huis geroepen.

Op Dinsdag, 19 November, werd het bericht de wereld rondgezonden, dat Joseph Fielding Smith, President der Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, op die datum was overleden, in zijn tehuis in Salt Lake City, Utah. Op 22 November werd het treurige nieuws bevestigd door een telegram aan George F. Richards, President van de Europeesche zending, afgezonden door het President Office en ondertekend door Presidenten Anthon H. Lund en Charles W. Penrose.

Het was bekend, dat in de laatste maanden, en in 't bijzonder na den plotseligen dood van zijn zoon, Ouderling Hyrum M. Smith, zijn gezondheid te wenschen overliet, maar toch was hij in staat de October-conferentie der Kerk bij te wonen en toen werd gedacht dat hij herstellen zou. Doch hoe ook, God heeft hem nu naar eene andere sfeer geroepen, en zijn tegenwoordigheid in de October-conferentie van het vorig jaar, zal herinnert worden als zijn laatste verschijning, in sterfelijkheid, onder de Heiligen.

De Heiligen der Laatste Dagen zullen zijn heengaan als een groot verlies gevoelen, en de gedachte dat hij niet langer met hen zal zijn om Israël te leiden en te besturen in zijn voorwaartsche beweging aan deze zijde van het graf, zal groote droefheid veroorzaken, vooral onder hen die hem meer van nabij hebben gekend. Maar zij zullen niet treuren, als diegenen die geen hoop hebben. Zij weten dat hij gestreden en de overwinning bevochten heeft en dat hij hen alleen

verlaten heeft om zijn heerlijk loon in ontvangst te gaan nemen. Zij verheugen er zich in, dat hij eervol ontslagen is om naar huis terug te keeren, na vele jaren van getrouw, ijverig werken in den dienst van den Meester. Zij zullen God danken vanaf den bodem van hun hart, voor de zending welke President Smith in sterfelijkheid vervuld heeft, voor de leerstellingen welke hij onderwees, de raad welke hij toediende, het voorbeeld dat hij gaf, de getuigenis welke hij omdroeg, de diensten welke hij bewees, en voor zijn toewijding voor het welzijn van Zion en van het gansche menschdom.

President Joseph F. Smith werd geboren in de stad Far West, Missouri, op 13 November 1838. Zijn ouders waren Hyrum Smith, de geliefde broeder van de Profeet Joseph, en Mary Fielding, eene inboorlinge van Engeland.

Het kind Joseph werd geboren in een tijd toen de nog jonge Kerk groote vervolgingen te lijden had voor het getuigenis van Jezus, evenals dit in de oorspronkelijke Kerk het geval was, nadat de Meester was opgevaren.

Slechts een paar dagen voor zijn geboorte werd zijn vader, tezamen met den Profeet en andere leidende broederen, verraden en overgeleverd in de handen van het gewapende gepeupel, die hen wilde vermoorden en dat werd alleen voorkomen door tusschenkomst van Generaal Alexander W. Doniphan, ter wiens nagedachtenis de Staat Missouri onlangs een monument heeft opgericht.

President Smith's kindsheid werd doorgebracht temidden van wreede en onrechtvaardige vervolging, welke haar hoogste punt bereikte door het martelaarschap van zijn vader en de Profeet Joseph, te Carthage, op 27 Juni 1844.

Twee jaren later verliet zijne moeder Nauvoo en zocht haar weg naar de Salt Lake Vallei. Joseph was toen slechts acht jaren oud, doch dreef toen alreeds een span ossen voor zijne moeder door de Staat Iowa en begon toen zijn training in de harde school van ondervinding, welke hem ten slotte zoo juist geschikt maakte voor de verheven positie van het laatste gedeelte zijns levens. In 1848, toen hij tien jaar oud was, dreef hij twee span ossen voor een zwaargeladen wagen gespannen, over de vlakten van Missouri River, voor meer dan duizend mijlen en arriveerde met zijne moeder in Salt Lake Valley op 23 September van dat jaar.

Op vijftienjarige leeftijd werd hij op zending geroepen naar de Sandwich Eilanden. Parley P. Pratt, welke hem terzijde zette voor deze zending, werd geleid om te verklaren, dat hij „door de gave van God, zoowel als door studie” eene kennis zou verkrijgen van de Hawaiiïsche taal en deze belofte is letterlijk vervuld geworden, want in minder dan vier maanden was hij voldoende bekend met de taal der inboorlingen, om zijn zendingswerk aan te vangen.

Gedurende zijne zending bezat hij de gave der gezondmaking op eene buitengewone wijze. Eén voorbeeld willen wij verhalen. Op zekere gelegenheid hield hij verblijf bij eene familie inboorlingen en de vrouw des huizes werd plotseling in beslag genomen door een boozen geest. Zij maakte alle soorten van afzichtelijke verdraaiingen. Haar echtgenoot was zeer bevreesd en beefde als een blad van een boom. De jonge zendeling was eerst ook zeer bevreesd, maar al spoedig gevoelde hij de macht van den Heiligen Geest over hem komen, stond op en gebod, in den naam des Heeren, den boozen geest zich te verwijderen. De vrouw viel als eene doode op den grond, doch oogenblikkelijk herstelde zij en de booze geest had haar verlaten.

Ouderling Smith zette zijn zending op de eilanden voort tot in het najaar van 1857, toen hij en andere zendelingen werden ontslagen om naar huis terug te keeren. Hij kwam op 24 Februari 1858 in Salt Lake City aan, na een afwezigheid van drie jaren en negen maanden.

Tijdens de April-conferentie in 1860 werd Ouderling Joseph F. Smith, die intusschen tot Hoogepriester was verordineert, geroepen voor een zending naar Groot-Brittannië. Hij vertrok naar dit zendingsveld in gezelschap van zijn neef, Samuel H. B. Smith, en arriveerde in Liverpool op 14 Juni 1860. Terwijl hij in Engeland was, reisde hij door verschillende conferenties. Hij keerde terug in 1863. Doch hij zou de vrede en rust van het tehuis niet lang genieten, want in 1864 werd hij geroepen voor een tweede zending naar Hawaii, vanwaar hij terugkeerde gedurende de winter van 1864—'65.

Op 28 Februari 1874 vertrok Joseph F. Smith voor zijne tweede zending naar Groot-Brittannië. Sinds 1 Juli 1866 was hij een lid geweest van den Raad der Twaalven en hij kwam voor de tweede maal naar Engeland, teneinde te presideeren over de Europeesche zending. Hij bezocht de Scandinavische landen, Duitschland, Zwitserland en Frankrijk, zoowel als de conferenties in de Britsche zending en zijne werkzaamheden werden met groot succes bekroond. Hij werd ontslagen in 1875, spoedig na den dood van President George A. Smith, en, bij zijne tehuiskomst, werd hij aangesteld als President over de Heiligen in Davis county.

In 1877 werd hij voor de derde maal naar Groot-Brittannië op zending geroepen. Terwijl hij daar was, kwam Ouderling Orson Pratt naar Liverpool om nieuwe edities van het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden in het licht te geven. Tijdens den dood van President Brigham Young in 1877, werd hij ontslagen om naar huis terug te keeren.

In October 1880 werd hij gekozen tot tweede raadgever van President John Taylor. Terwijl hij deze positie bekleedde, vervulde hij eene andere succesvolle zending naar de Sandwich Eilanden. Het was gedurende deze zending dat hij een echt exemplaar van de

Spauldinggeschiedenis verkreeg, welke de valscheit bewees van de bewering, dat het Boek van Mormon slechts een overzetting was van eene letterkundige poging van een of ander weinig ontwikkelde.

Ouderling Smith was eveneens tweede raadgever van President Lorenzo Snow, welke hij als President der Kerk opvolgde op 17 October 1901.

De overledene vervulde vele andere posities gedurende zijn lang en werkzaam leven. Hij was gedurende vele zittingen een krachtdadig lid van het Salt Lake Municipal gerecht. Voor zeven achtereenvolgende zittingen nam hij plaats in het Territorial House of Representatives en tweemaal in den raad van de wetgevende macht van Utah. Hij was verbonden aan vele belangrijke handelsinrichtingen en jarenlang één van de directeurs van The Union Pacific railroad system.

Wij zeiden alreeds dat President Smith de October-conferentie van het vorig jaar bijwoonde. De vreugde van de vergaderde Heiligen, bij zijne verschijning op het spreekgestoelte in de Tabernakel en het bewijs van waardeering hetwelk zij hem schonken, was een schoon getuigenis van de groote liefde en achting, welke allen hem toedroegen. Toen hij op den achtergrond van het spreekgestoelte verscheen, sloeg de organist een machtig accoord aan en de buitengewoon groote vergadering rees van hare zitplaatsen en stond in eerbiedige afwachting. Zij konden niet meer eer bewezen hebben als een machtige vorst in hun midden had verschenen; en de overleden President der Kerk was inderdaad een vorst in Israël.

Over het persoonlijk karakter van den naar huis geroepen standaarddrager der Kerk, kan niet met genoeg waardeering gesproken worden. Hij was een Godsman, in de volle zin des woords. Hij had waarheid en rechtvaardigheid hartstochtelijk lief en hij schrok voor niets terug in zijn verdediging van het recht. In zijn private leven deed hij alles wat een goed vader en een liefhebbende, getrouwe echtgenoot maar eenigzins doen kan, en in zijn openbare leven stond hij als een waardig voorbeeld van rechtschapenheid en plichtsbetrachting. Hij was deelnemend, edelmoedig en sterk. Zijn gansche leven was een open boek voor de wereld en eene getuigenis voor de edele, heiligende invloeden van het Evangelie van Jezus Christus.

De Kerk zal hem missen in haar openbare samenkomsten. Maar er zal geen stagnatie zijn in het groote werk, waarbij de Heiligen betrokken zijn. Het Presidentschap ging, bij den dood van den President op de Twaalven over, tot in de vacature weer voorzien zal zijn. De Heere heeft het zoo verordineert. In Zijn Kerk kan geen naijver bestaan in het verkrijgen van ambten, geen partijdige mededinging, geen campagne voor posities. De organisatie is zóó volmaakt, zóó compleet, dat het werk voortgaat, hoewel de dienstknechten des Heeren, ieder op hunne beurt, worden ontslagen van hunne ver-

plichtingen en naar huis geroepen. Ouderling Heber J. Grant is de President van den Raad der Twaalven en op hem, in overeenstemming met de andere leden van den Raad, rusten van nu afaan de plichten van het presidentschap. En hij zal zich mogen verheugen in dezelfde ondersteuning, de liefde, de toegenegenheid en de gebeden, welke zijne voorgangers genoten hebben.

VAN UTRECHT NAAR SALT LAKE CITY.

Van dag tot dag bijgehouden door B. Tiemersma.

(*Vervolg van blz. 392 vorige jaargang.*)

Twaalfde dag, Zaterdag 8 Juni.

Na een heerlijk rustigen nacht, om zes uur opgestaan, gevoel ik dadelijk dat de lucht beduidend zachter is. Ik kleed mij en ga een kijkje nemen aan dek. Ik ben de eerste. Niemand van de passagiers is nog daar. Een enkelen steward en matroos wenscht mij goeden morgen. Opgeruimd groot ik hartelijk terug. Het belooft een heerlijke dag te zullen worden. Ofschoon er nog wel een weinig wind staat, is die wind luw. Straks wordt het warmer. Na 't ontbijt zoeken we den „stoelensteward” op en laten onze, sedert dagen ongebruikt gebleven, „chairs” op een uitgezocht plekje brengen. Verbeeld ik het mij, of is het waar, dat sommigen van onze kennissen, nu we rond te kennen hebben gegeven „Mormonen” te zijn, ons links laten liggen? Sommigen anderen hunner zijn toch wel vriendelijk. Hoe het ook zij, ik heb geen spijt maar voel daarentegen groote voldoening ons niet den Heer te hebben geschaamd. Speelt, in mijne gedachten, de hoop op goeden afloop met alles te New York daarbij een rol, en vermeen ik het met onzen Hemelschen Vader op een accoordje te kunnen gooien, van Hem verwachtende dat, nu ik Hem niet heb verloochend, Hij mij straks op Zijne beurt ook wel een handje zal helpen? Ik hoop van niet, en mochten zulke gedachten eventjes opkomen, ik weet dat zij absurd zijn, en werp ze onmiddlijk van mij. Was het niet zelfs de ongeloovige Multatuli die zei: „Wie het goede doet uit hoop op loon maakt het goede tot iets kwaads, zoowel als dat die het kwade laat uit vrees voor straf daarmee juist het kwade doet!”?

Wij hebben samen gebeden en gevoelen ons o, zoo rustig. We zijn toch zeker dat alles in New York boven verwachting zal gaan, waarom ook niet. Wij hebben niets, totaal niets, te verbergen.

Door den bagagemeeester worden er lijsten uitgedeeld, waar in diend te worden omschreven den inhoud der medegevoerde koffers, kisten, tasschen enz. Van alle zijden wordt ik bestormd met vragen om hulp en inlichting. Hoe komt dat toch? De meesten dergenen waarmee wij kennis maakten hebben beter onderwijs gehad dan ik, maar geen

een hunner is de Engelsche taal zoo goed machtig, hoe gebrekkig mijn eigen kennis ervan ook is. Ook over mijn bagagelijst heb ik hoegenaamd geen bezwaar of zorg. Ik zal straks den bagagemeester wel eenige nadere inlichting vragen. Heerlijk is het aan dek. De wateren van den Atlantischen oceaen zijn diepblauw. Met kleine kabbelgolfjes is de zee slechts licht bewogen, en het schijnt alsof men enkel overvaart van Stavoren naar Enkhuizen, zóó kalm en zoo rustig is het water. Zoo aanstonds wordt weer het koerskaartje naar de bestekkamer gebracht, en met een uurtje weten wij wederom op welke plaats wij ons zoo ongeveer bevinden. De boot loopt nog steeds met een gemiddelde vaart van ruim 13 mijl per uur.

't Kaartje hangt er nu weer. We hebben van koers verwisseld, en stoomen nu vlak naar 't westen. 't Weer schijnt op den oceaen geen halven dag gelijk te kunnen blijven, althans er is steeds weer meer wind opgestoken, en we schommelen weer een klein beetje. Tegen etenstijd zoeken we allemaal onzen troost om en bij de „diningroom,” tamelijk hongerig. Mijn bagagebiljet lever ik bij den bagagemeester in. Alles schijnt in orde. Een der scheepsofficieren vertelt mij dat wij Dinsdagochtend, omstreeks twee uur, in New York zullen zijn.

Dien middag wordt aan tafel een grap uitgehaald. Een spotvogel springt in eens op, stormt naar buiten, onderwijl roepende: „Vier Amerikaansche kruisers komen op ons af!” Groote consternatie natuurlijk. De een na den ander springt eveneens op en holt de zaal uit. Al spoedig evenwel blijkt dat er totaal niets te doen is. Jammer dat 't geen 1 April was.

Kort na 't middageten is er toch inderdaad iets bijzonders te zien. Op een afstand van drie tot vijf mijlen namelijk passeeren wij een ijsberg. Ik lig een oogenblik te slapen maar wordt door mijn tafelsteward gewekt en er op attent gemaakt. Een drijvende ijsrots van reusachtige afmetingen, — te schatten is hij niet, maar zeker 300 voeten hoog — en ter grootte allicht van minstens 20 tot 30 H. A. En dat alles van grijsgrauwe sombere kleur. Wat een dreigend gevaarte! Wij komen er dichterbij, zoodat hij met het bloote oog duidelijk te onderkennen valt. Gelukkig dat wij hem bij dag passeeren, want een huivering overvalt ons als wij denken aan het lot der opvarenden van de „Titanic”, het schip dat op juist zoo'n gevaarte te te pletter is gelooopen. Als 't maar de eenige is die wij tegenkomen. Ik kan 't niet helpen, maar van nacht ga ik met een lichte huivering naar bed. Vader echter waakt!

Dertiende dag, Zondag 9 Juni.

Tijdig weer opgestaan is mijn eerste uitstapje naar de log. We varen met gewone „speed.” Gisteravond namelijk zijn we, om de mist die heel de zee met een somberen sluier bedekte, blijven liggen, uit vrees voor mogelijk gebeuren met ijsbergen. Onze route namelijk is, in

verhouding tot het jaargetijde, wat te ver noordelijk. Omtrent dezen tijd komt, van de kusten van Labrador, het ijs los en drijft den oceaan in. De berg die wij gisteren passeerden was slechts een der vele die zich in de buurt bevinden.

Nu is de oceaan kalmer en gelijkmatig. 't Beloofd weer heerlijk zomerweer te worden. We drentelen een poosje om en ik werk mijn dagboek bij. Om tien uur hebben sommigen der zoogenaamde godsdienstige menschen zich in een der ongebruikte salons bij elkander gezet om wat stichtelijke meditatie te houden. Ik voeg er mij een oogenblik bij. De spreker evenwel is mij niet sympathiek. 't Is een dokter die naar Indië gaat, en een dergenen die gisteren naar mijne uiteenzettingen van het evangelie luisterde. Sedert dien nam hij tegen ons zóó'n hooghartige houding aan, dat ik onmogelijk naar hem luisteren kan zonder te denken aan de Farizeën in de dagen van Christus. Is dat niet goed? Ben ik zelf niet verdraagzaam? Ik hoop niet dat zulks met mij het geval is want het is een der dingen waarvoor ik getracht heb altijd zeer zorgvuldig te waken, denkende steeds aan het woord van de Génestet: „Uw richting is mij wel, mits zij naar boven streeft en, schoon de mijne niet, mij wat te denken geeft.” Welke stichting echter kunnen mij de woorden van dezen man geven die gisteren zoo hoog opgaf van de liefde van Christus die, naar hij zeide, heel zijn ziel vervulde, en op 't zelfde oogenblik zijnen, naar zijn inzien dwalende, broeder op zóó duidelijke wijze zijne minachting te kennen gaf als slechts zich van hun stand bewuste Hollanders dat kunnen doen?

Kort voor het middagmaal voegt zich bij een mijner toehoorders van gisteren, een zeer sympathiek mensch. 't Is een Christelijk onderwijzer, wien zeer zeker in het Paganistische Indië een zware taak wacht. Hoe geheel anders is zijn toon! Hoe vol waardeering! Ik predik hem verder, en ofschoon ook hem natuurlijk het gif der sectenleer is ingedropen, toch ademt alles aan hem een groote liefde voor den Heer. Hoe bejammer ik het niet meer te kunnen doen zulke harten te bereiden, en aan hen den schitterglans te geven van het levend evangelie, in de plaats van het schemerkaarsje van star en stijf Calvinisme. In mijn geest evenwel zie ik den morgenstond gloren van den blijden dag dat alle Gods kinderen zich zullen willen voegen naar de schoonheid van Gods reine en verheven openbaringen. O, waarom toch wordt er geen bezwaar gevonden in het geloof aan den Bijbel, de gebrekkige weergave van 't geen de Heer in aloude dagen Zijnen kinderen mededeelde, er wordt hetgeen Hij thans openbaart, verworpen? Was het hart van dezen rechtvaardigen mensch slechts niet doortrokken met het venijn door eigengerechtigtheit theologen met de uiterste spitsvondigheid uitgedacht, wat zouden zijne talenten kunnen dienen tot verbreiding van Gods waarheden in dezen laatsten tijd

van den hemel geopenbaard? En niet alleen hij en hem, maar millioenen anderen beziel met even edele gevoelens loopen er nog rond, verdwaald in den sectenleer der wereld, die als pilaren des lichts zouden kunnen zijn onder de kinderen van God. Zullen ze allen in de toekomst te bereiken zijn? „Zie wij zaaien, zaaien daag'lijks,” en dan verder „Zaad dat valt in rijke groeven, vruchtbaar door den regen mild; zaad dat valt op dorre vlakten, op de aarde woest en wild.” Mild door den regen van Godes rechtvaardige genade zijn deze vlakten, maar zij liggen zoo hoog, door de bergen van vooroordeel omsingeld, vooroordeel alleen weg te nemen door een constant godvruchtig en godsdienstig leven, zonder afwijkingen, ten toon gespreid door hen die de wegen des levens reeds hebben gevonden.

(Wordt vervolgd.)

Het oudste lid der Kerk overleden.

Te Spanish Fork overleed op 4 Oct. l.l. het oudste lid der Kerk, Zuster Persis McKee. Zij werd geboren 29 Juni 1820 en gedoopt in het jaar 1835. Zij maakte de tochten der pioniers mede en heeft dikwijls den profet Joseph Smith gezien en met hem gesproken, wat zij zich altijd zeer goed herinnerde. Tot aan haar dood toe is zij een getrouw lid der Kerk gebleven.

Conferentie-aankondiging.

De a.s. Conferentie van de Rotterdamsche hoofdafdeeling zal ge houden worden op Zondag 26 Januari a.s. Drie vergaderingen zullen worden gehouden, te weten: 's Morgens om 10 en 's middags om 2 uur in het gewone vergaderlokaal **Excelsior**, Sint Janstraat 15 en 's avonds om 7 uur in het Nutsgebouw, Oppert 81.

Alle belangstellenden zijn vriendelijk uitgenoodigd deze samenkomsten bij te wonen.

Zaterdag daaraan vooraf gaande, zal 's avonds om 8 uur in **Excelsior** eene vergadering worden gehouden voor het locale priesterschap, waar ook ambtenaren en ambtenaressen, leeraars en leeraressen toegang zullen hebben.

INHOUD.

Verkort Verslag 89 ^{ste} halfjaarlijksche Confe- rentie. Blz. 1	Smith naar huis ge- roepen. „ 25
Het Geschenk. „ 8	Van Utrecht naar Salt Lake City „ 29
Eéns. „ 18	Het oudste lid der Kerk overleden. „ 32
1 Januari 1919. „ 19	Conferentie-aankondiging „ 32
President Joseph F.	

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 7. Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—

Afzonderlijke nummers 15 cent.